

❏ Η Κύπρος και ο αγώνας για ένωση με την Ελλάδα

Η Κύπρος είχε πολλούς κατακτητές και τελικά το 1571 πέρασε στα χέρια των Οθωμανών Τούρκων. Το 1878, η Οθωμανική Αυτοκρατορία παρέδωσε τη διοίκηση της Κύπρου στη Βρετανία, η οποία την κυβέρνησε ως αποικία.

Οι Ελληνοκύπριοι πάντα ήθελαν την ελευθερία τους και την ένωση με την Ελλάδα. Μετά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, άρχισαν να εκδηλώνουν δυναμικά αυτή την επιθυμία τους μέσα από διαδηλώσεις, συλλαλητήρια και αίτημα προς τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ). Η ηγετική φυσιογνωμία του αγώνα ήταν ο αρχιεπίσκοπος Μακάριος.

Το 1955 ξεκίνησε ένοπλος αγώνας για την απελευθέρωση της Κύπρου από τους Βρετανούς. Την οργάνωση και τον αγώνα ανέλαβε η Εθνική Οργάνωση Κυπρίων Αγγωνιστών (Ε.Ο.Κ.Α.), με αρχηγό τον πρώην αξιωματικό του ελληνικού στρατού Γεώργιο Γρίβα, γνωστό και ως Διγενής, και με τη στήριξη του Μακαρίου. Την ίδια χρονιά, οι Τούρκοι αντέδρασαν βίαια, προκαλώντας καταστροφές σε ελληνικά μαγαζιά και εκκλησίες στην Κωνσταντινούπολη (τα "Σεπτεμβριανά").

Η βρετανική διοίκηση αναγκάστηκε να δεχτεί την ανεξαρτησία της Κύπρου το 1960, αλλά κράτησε δύο στρατιωτικές βάσεις στο νησί. Η Ελλάδα και η Τουρκία διατήρησαν επίσης στρατιωτικές μονάδες στην Κύπρο. Πρώτος Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας έγινε ο Μακάριος.

Ωστόσο, τα προβλήματα δεν σταμάτησαν. Οι Τουρκοκύπριοι, που ήταν μειονότητα, απαιτούσαν περισσότερα δικαιώματα και το 1963 ξέσπασαν σοβαρές συγκρούσεις ανάμεσα στις δύο κοινότητες. Ο ΟΗΕ έστειλε στρατιώτες για να βοηθήσουν, αλλά η ένταση δεν μειώθηκε.

Το 1974, η ελληνική στρατιωτική χούντα έκανε πραξικόπημα και ανέτρεψε τον Μακάριο. Τότε η Τουρκία εισέβαλε στην Κύπρο, με την πρόφαση ότι προστατεύει τους Τουρκοκύπριους, και κατέλαβε το βόρειο 37% του νησιού. Πολλοί Ελληνοκύπριοι εκδιώχθηκαν από τις κατεχόμενες περιοχές και εγκαταστάθηκαν στο νότιο τμήμα. Οι Τούρκοι μετέφεραν εποίκους από την Τουρκία για να αλλάξουν τη σύνθεση του πληθυσμού στο βόρειο τμήμα, όπου δημιούργησαν ένα ψευδοκράτος που δεν αναγνωρίζεται από τη διεθνή κοινότητα.

Η Κυπριακή Δημοκρατία, που ελέγχει το νότιο μέρος, έγινε μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2004, όμως η κατοχή του βόρειου τμήματος συνεχίζεται παρά τις καταδίκες από τον ΟΗΕ και άλλους διεθνείς οργανισμούς.